

Hemşirelik Eğitim Programları
Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of
Nursing Education Programs

HEPDAK TEMATİK ANALİZ RAPORU: 2023

HEPDAK TEMATİK ANALİZİ: 2023

HEPDAK'ın, kuruluş yılı olan 2015'den bu yana yaptığı toplam değerlendirme sayısı 49, yapılan değerlendirmelerde akredite edilen program sayısı 29'dur. 2022-2023 döneminde değerlendirme için başvuran program sayısı toplam 18'dir. Bu programların 4 tanesi için öninceleme sonrası HEAK'ta ziyaret yapmama kararı alınmıştır. 2022-2023 döneminde; 11'i genel değerlendirme, 2'i yeniden genel değerlendirme ve 1'i ara değerlendirme olmak üzere toplam 14 program değerlendirilmiştir. Değerlendirmelerin tümü karma ziyaret şeklinde yapılmıştır.

Bu rapor, 14 hemşirelik lisans programının değerlendirme raporları esas alınarak her bir alandaki standartların karşılanma durumları (yeterli-kayıp-zayıflık-eksiklik) ile güçlü ve iyileştirmeye açık yönleri konusunda bir genel değerlendirme yapılarak hazırlanmıştır. Ara değerlendirme yapılan program için 5 yıla tamamlama, yeniden genel değerlendirme yapılan programlardan biri için ara ziyaret kararı, diğeri için 5 yıl akreditasyon kararı verilmiştir. İlk kez genel değerlendirmesi yapılan programlardan biri için 5 yıl akreditasyon kararı, diğeri için ise ara ziyaret ile akreditasyon kararı alınmıştır. Ziyaret yapılan programların tümü akredite edilmiştir.

Eğitim kalitesi ile ilgili birçok hemşirelik lisans programının yaşadığı engellerin, değerlendirme sürecinde olmayan 150'nin üzerinde hemşirelik lisans programlarında daha da sorunlu olduğu tahmin edilmektedir. Bu nedenle, HEPDAK tematik analiz raporları, web sayfasından duyurulmasının yanı sıra tüm paydaş toplantılarında, kurum ve değerlendirici eğitimlerinde paylaşılarak sorunlara ve çözüm önerilerine dikkat çekilmektedir.

GÜÇLÜ VE İYİLEŞTİRİLMESİ GEREKEN ALANLAR

HEPDAK standartları ve alt standartları için güçlü ve iyileştirilmesi gereken alanlar 2023 yılı için aşağıda özetlenmiştir.

GÜÇLÜ ALANLAR

Standart 1-Programının Amaçları: Hemşirelik lisans eğitim programının amaçlarının tanımlanmış ve yayımlanmış olması, iç ve dış paydaş görüşleri alınarak oluşturulması ve güncellenmesi ve tüm paydaşların erişebileceği şekilde yayınlanmış olması.

Standart 2- Program Çıktıları: Program çıktılarının, TYYÇ ve HEPDAK çıktılarını kapsaması ve tüm paydaşların ulaşabileceği şekilde yayımlanması.

Standart 3-Eğitim Programı: Eğitim programı içeriğinin; hemşirelik lisans programının amaçlarını ve program çıktılarını desteklemesi, Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı ile uyumlu olması, öğretim yöntemlerinin öğrencilerin program çıktılarını kazanmalarını sağlayabilecek nitelikte olması, pandemi döneminde yapılamayan ya da çevrimiçi yapılan uygulamaların telafilerinin yapıyor olması.

Standart 4-Öğrenciler: Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulünün, çift ana dal ile öğrenci değişimi uygulamalarının, başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikaların ayrıntılı olara tanımlanması ve uygulanması; öğrenciler için akademik ve kariyer danışmanlık sistemi ile psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetinin bulunması; birinci sınıf öğrencilerine uyum programlarının uygulanması.

Standart 5- Öğretim Elemanları: Öğretim elemanlarının, kendi uzmanlık alanı ile ilgili dersleri etkin bir şekilde planlama, uygulama ve değerlendirilmesini sağlayabilecek yeterliklere sahip olması.

Standart 6- Eğitim Yönetimi: Üst yönetime bağlı akademik ve idari bölümlerin, alanlarında yetkin olan kişiler tarafından yönetilmesi; programın geliştirilmesi ve yönetiminde katılımcı bir yönetim anlayışının benimsenmesi.

Standart 7-Fiziksel Alt Yapı: Eğitim programlarının yürütüldüğü eğitim ortamının mimari yapısının eğitime uygun, fiziksel mekanların program amaç ve çıktılarına ulaşacak nitelikte olması; kütüphane olanaklarının yeterli olması.

Standart 8-Sürekli İyileştirme: Sürekli iyileştirme programlarının oluşturulması.

İYİLEŞTİRİLMESİ GEREKEN ALANLAR

Standart 1. Program Amaçları: Eğitim programının amaçlarının iç ve dış paydaşların gereksinimleri göz önüne alınarak oluşturulması ve sistematik olarak güncellenmesi; başarımların göstergelerinin tanımı ve amaçlara ulaşma düzeylerinin belirlenmesi.

Standart 2-Program Çıktıları: Program çıktılarının sağlanma düzeyini değerlendirmek için kullanılan güçlü bir ölçme değerlendirme sürecinin olması ve mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerin program çıktıklarına ulaşıldığının kanıtlarla gösterilmesi.

Standart 3-Eğitim Programı: Öğrenci merkezli aktif öğrenme yöntemlerinin kullanılması; yaşam boyu öğrenme etkinliklerinin tanımlanması; bir yabancı dil kullanarak alanındaki gelişmeleri izleme; programda üniversite mezunu niteliklerini kazandıracak konulara yer verilmesi; beceri laboratuvarlarının ve uygulama alanlarının yeterliliği; iletişim becerileri; geçerli, güvenilir ve kullanışlı ölçme ve değerlendirme sisteminin kullanılması; eğitim programında yapılan iyileştirmelere odaklanan bir program değerlendirme sisteminin olması; ders içeriklerinin kanıta dayalı bilgi ve uygulamalar doğrultusunda revize edilmesi.

Standart 4-Öğrenciler: Değişim programları; öğrencilerin kararlara katılımının sağlanması; akran yönderlik sistemi; mezunlar ile sürekli ve düzenli iletişimi sağlayacak mekanizmaların oluşturulması.

Standart 5-Öğretim Elemanları: Öğretim elemanlarının sayısı; atama ve yükseltmelerde liyakate özen gösterilmesi ve fırsat eşitliğinin sağlanması; ders yüklerinin ve öğrenci sayısının fazlalığı; öğretim elemanlarının bilimsel etkinlikler için maddi olarak desteklenmesi; eğitici eğitimi programları; öğretim elemanı uyum programları; öğretim elemanı performans değerlendirme sisteminin kurulması ve geribildirim mekanizmasının işletilmesi.

Standart 6-Eğitim Yönetimi: Uygulama yapılan kuruluşlarla resmi bir sözleşme yapılması; kayıt sistemi; uygulama alanları için risk değerlendirmesi ve risk yönetim stratejilerinin bulunması; öğretim elemanlarının kuruma özgü iş tanımları, atama kriterleri ve performans değerlendirme ölçütleri.

Standart 7-Fiziksel Altyapı: Eğitim ortamının fiziksel altyapısına ilişkin geri bildirim alınması ve iyileştirme çalışmalarının yapılması.

Standart 8-Sürekli İyileştirme: Sürekli iyileştirme sistemi oluşturulması ve kanıtlarla kayıt altına alınması; nicel olarak değerlendirmeler yapılması, sürekli iyileştirme çalışmalarının gelişmeye açık tüm alanları kapsamaması ve sonuçların ilgili kişi ve kuruluşlarla paylaşılması.

İYİLEŞTİRME ÖNERİLERİ

1.Eğitim amaçları ve program çıktıları: Eğitim programının amaçları ve program çıktılarına ulaşma düzeylerinin belirlenmesi için ölçme-değerlendirme sistemi

güçlendirilmelidir. Daha fazla sayıda mezuna ulaşmak üzere mezun dernekleri ve üniversitelerin mezunlarla iletişim ofislerinin daha aktif çalışmaları sağlanmalı, mezunlarla etkileşim etkinlikleri düzenlenmelidir.

2.Eğitim programı: Geçerli, güvenilir ve kullanışlı ölçme ve değerlendirme sisteminin kullanılması için kurumlarda “ölçme değerlendirme birimleri” kurulmalıdır. Ölçme değerlendirme konusunda eğitim fakültelerinin Ölçme Değerlendirme Anabilim Dallarından destek istenmelidir. Yine Eğitim Fakültelerinden, “öğrenci merkezli aktif öğrenme yöntemleri, öğrencilerin yaşam boyu öğrenme becerilerini geliştirme ” konularında eğitim desteği talep edilmelidir. Öğretim elemanı ve öğrencilerin öğretme ve öğrenme becerilerini geliştirilmesini destekleyecek yapılar oluşturulmalıdır. Öğretim elemanlarının eğitim becerileri üniversite ve kurum düzeyinde ödüllendirilmelidir. Eğitim programlarında; öğrenci merkezli aktif öğrenme yöntemlerinin kullanımı yaygınlaştırılmalı ve iyi uygulama örnekleri arttırılmalıdır. Yaşam boyu öğrenme etkinlikleri seçmeli dersler ile sınırlı kalmamalı, tüm temel derslere entegre edilmelidir. Program değerlendirme çalışmaları, eğitim süreçlerine, program çıktılarına ve eğitim programında yapılan iyileştirmelere odaklanacak şekilde işletilmelidir.

3.Uygulama alanları: Uygulama alanlarının yeterli hale getirilmesi için; hemşirelik programı yöneticileri, Sağlık Bakanlığı, YÖK, üniversiteler ve ilgili kuruluşlar ile ortak çalışmalar yürüterek uygulama alanları ile ilgili sorunlar için çözümler üretmelidir. Üniversiteler uygulama alanları kurum yöneticileri ile protokoller imzalamalıdır.

4.Öğrenciler: Öğrenci değişim programları için kaynak ayrılmalı, öğrencilerin yabancı dil yeterliliklerini geliştirici eğitim programları düzenlenmelidir. Öğrencilerin, bilimsel-sosyal-spor vb. etkinliklere katılımlarını desteklemek üzere kaynak sağlanmalıdır. Öğrenciler için akademik ve kariyer danışmanlık sistemleri güçlendirilmelidir. Öğrencilerin karar alma süreçlerine katılımları yaygınlaştırılmalıdır.

5.Öğretim elemanları ve diğer kaynaklar: Üniversiteler, fiziksel ve öğretim elemanı yetersizliklerine çözüm bulmalı ve öğretim elemanı kadro tahsisi yeterli ve adil hale getirilmelidir. Bölümlerin, fiziksel olanakları yeterli olmadan ve YÖK’ün belirlediği diğer asgari koşulları sağlamadan açılmalarına izin verilmemelidir. Bir program için açılma kararı verilirken ilgili akreditasyon kuruluşlarının onayı da alınmalıdır. Eğitime devam eden kurumlarda öğrenci sayısı mevcut olanaklarla uyumlu olmalıdır.

6.Sürekli iyileştirme: Sürekli iyileştirmenin içselleştirilmesi konusunda üniversiteler düzeyinde bir farkındalık çalışmasına gereksinim vardır. Eğitim programında yapılan iyileştirmelere odaklanan bir program değerlendirme sistemi oluşturulmalıdır. HEPDAK’ın

her iki konuda yaşanan güçlükleri gidermek üzere kurumlara destek sağlamak için açtığı kurslar ve katılım yaygınlaştırılmalıdır.